

# Geokätköily

Huikka78 – Marko Huikuri  
kuvaus@gmail.com

# Mitä on geokätköily?

## ▶ Hauska harrastus

- Liikuntaa, ulkoilua
- Aivojumppaa
- Kehittävää, opettavaa
- Mahdollista likimain jokaiselle ja koko perheelle
- Maailmanlaajuista toimintaa

## ▶ Purkin etsimistä

- Kartan avulla
- GPS:n avulla
  - Suunnistusta lisämausteilla

# Hieman kätköilyn historiaa

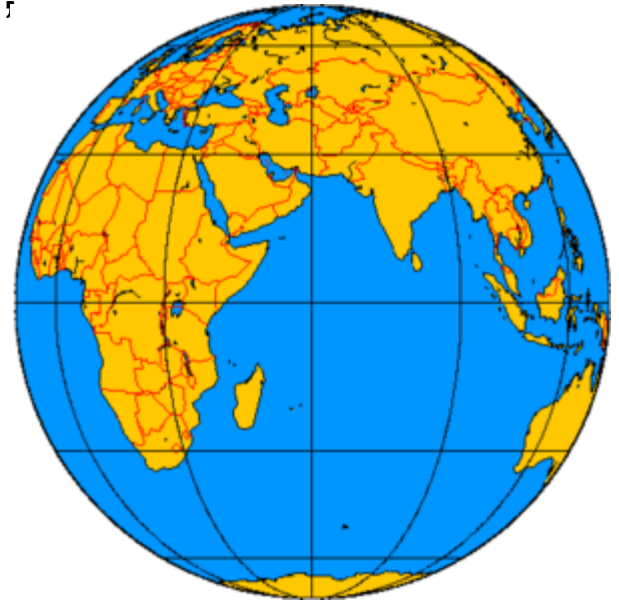
- ▶ GPS järjestelmän häirintäsignaalin poistaminen mahdollisti tarkan paikallistamisen 1.5.2000
- ▶ Ensimmäinen kätkö USA:ssa piilotettiin 3.5.2000
- ▶ Suomen ensimmäinen 30.9.2000 Keravalle
  - Yhä olemassa
- ▶ Tästä lähtien uusien kätköjen määrä vähintäänkin tuplaantunut vuosittain Suomessa

# Missä kätköjä on?

- ▶ Kätköjä on hyvin paljon ympäriinsä, vain mielikuvitus on rajana
  - Maastossa
    - Kiven alla, puussa, juurakossa, kannossa, sammaleen alla, kalliolla, näköalapaikalla
  - Kaupungissa
    - Ovenpielessä, ikkunalaudalla, rännin takana, muurin kolossa, kuitenkin ulkotiloissa
- ▶ Suomessa on yli 7000 kätköä ja koko maailmassa yli 100 000!

# Miten kätköt löytyvät?

- ▶ Koordinaattien avulla
  - Koko maailma on jaettu pituus- ja leveyspiireihin, jokaisella paikalla maailmassa on omat koordinaatit
  - Koordinaatit julkaistaan netissä, esim.  $N60^{\circ}14.579'$   $E024^{\circ}39.562'$
  - Sitten mennään ja etsitään



# Miten löydän koordinaatteihin?

- ▶ GPS (Global Position System) vastaanottimella
  - GPS kertoo nykyisen sijaintisi sekä suunnan ja etäisyyden kätkölle
  - Käyttää satelliitteja, ”näköyhteys” taivaalle on oltava
  - Tarkimmillaan noin 3 metrin säteelle
- ▶ Kartan avulla
  - Kartoissa koordinaattiruudukko
    - Tosin koordinaatistojärjestelmä on eri
  - Netin kartat näyttävät myös kätkökohdan suoraan
  - Monesti kätevä kaupungeissa, missä GPS:n tarkkuus voi olla huono rakennusten takia

# Millaisia GPS-vastaanottimia on?

- ▶ Maasto-GPS
  - retkeilykäyttöön suunniteltuja, voi olla kartta pohjalla
- ▶ Kännykkä-GPS
  - Sisäinen tai ulkoinen GPS moka
  - Ohjelmisto, esim. ilmainen GeocacheNavigator by Trimble <http://www.geocachenavigator.com/>
- ▶ Autonavigaattorit

# Yleisimmät kätköjen tyypit

- ▶ **Traditional**
  - Kätkö löytyy suoraan koordinaattien ilmoittamasta paikasta
- ▶ **Multi**
  - Sisältää useamman pisteen, joissa pitää käydä
  - Pisteissä koordinaatit seuraavaan pisteeseen
  - Lopussa normaali kätköpurkki
- ▶ **Mystery**
  - Ratkaistava jokin tehtävä/arvoitus koordinaattien saamiseksi



# Kätköpurkkien tyypit

- ▶ Regular
  - Litran kokoinen tai sitä isompi
- ▶ Small
  - Pieni pakasterasia tms
- ▶ Micro
  - Tyypillisesti filmirullan kotelo tai pieni lääkepurkki tai vastaava

# Vaikeustasot, difficulty

- ▶ Difficulty, asteikko 1–5
  - Kertoo kuinka vaikeassa piilossa kätkö on
    - Esim.  $D = 1$ , kätkö saattaa olla täysin näkyvillä tai hyvin ilmeisessä paikassa
    - Esim.  $D = 3$ , saatat joutua etsimään pitkäänkin, hyvin naamioitu tai paikassa, jossa sen ei arvaa olevan
    - Esim.  $D = 4$ , saatat jo tarvita apuvälineitä ja/tai kekseliäisyyttä purkin esiin saamiseksi

# Vaikeustasot, terrain

- ▶ Terrain, asteikko 1–5
  - Kertoo millaisessa maastossa kätkö on
    - Esim.  $T = 1$ , kätkö on tasaisella, helposti saavutettavissa, periaatteessa pyörätuolista otettavissa
    - Esim.  $T = 2$ , saattaa sisältää metsässä kulkua, jyrkkiä mäkiä, olla normaalia korkeammalla tai matalammalla
    - Esim.  $T = 3$ , sisältää jo kiipeilyä puuhun/kallioilla, ryömimistä tms. haastavampaa liikkumista
    - Esim.  $T = 4$ , vaatii jo normaalia suurempaa ketteryyttä/rohkeutta, esim. korkealla puussa
    - Esim.  $T = 5$ , vaatii erikoisvarusteita, kuten kiipeilyvälineet, veneen tms.

# Purkkien sisältö

- ▶ Kätkötiedote
- ▶ Logikirja, kynä
  - Kätkön löydyttyä kirjataan päivämäärä ja nimimerkki
- ▶ Vaihtotavarat
  - Voit ottaa jotain pientä ja jättää jotain pientä
- ▶ Matkalaiset ja kolikot
  - Sisältävät jäljityskoodin, kirjataan nettisivulle, josta voi myös seurata matkalaisen reittiä itse
  - Monilla tavoitteita, esim kolikko haluaa kiertää vain metsäkätköillä

# Välineet

- ▶ Reipas mieli
- ▶ GPS/kartta
- ▶ Vaatteet
  - Ulkoiluun sopivat, saattavat likaantua
  - Hanskat lasinsiruja ja muita teräviä varten
- ▶ Kynä
- ▶ Taskulamppu
- ▶ Yleistyökalu
  - Toisinaan tarpeellinen, jos purkki jumittunut paikalleen

# Kätköily ja internet

- ▶ Internet on oleellinen osa kätköilyä
  - Kätkökuvaukset koordinaatteineen
  - Kartat
  - Hakukoneet mysteereihin
  - Keskustelufoorumit
    - Yhteydenpito muihin kätköilijöihin
    - kysymyksiä/vastauksia/mielipiteitä

# Kätkökuvaus

- ▶ Sisältää kaiken oleellisen tiedon kätkön löytymiseksi
  - Koordinaatit
  - Kätkön tyyppi, purkin tyyppi, vaikeustasot
  - Tietoa kohteesta, jota kätkö esittelee
    - Käy monesti vaikka matkaoppaasta
  - Joskus salatun vihjeen kätöntätavasta
  - Muiden etsijöiden loggaukset
  - Mahdollisuuden oman loggauksen tekemiseen

# Tärkeimmät sivustot

- ▶ <http://www.geocaching.com>
  - Virallinen sivusto, kätökuvaukset, loggaukset
- ▶ <http://www.geocache.fi>
  - Suomen kansallinen sivusto, paljon tietoa suomeksi
- ▶ <http://geowiki.fi>
  - Tietoa kätköilystä wikipediassa
- ▶ <http://personal.inet.fi/hima/pekka>
  - Pekan kätköily sivut, hyvää käytännön tietoa
- ▶ <http://www.kivenalla.fi>
  - Suomalainen nettikauppa, josta saa kätköilytarvikkeita



# Yleisimpiä lyhenteitä

- ▶ GPS, Global Position System, paikannusjärjestelmä
- ▶ TB, Travel Bug, matkalainen, joka kiertää kätköstä toiselle
- ▶ GC, Geo Coin, kuin TB, mutta kolikko
- ▶ TFTC, Thank For The Cache, kiitetään tekijää kätköstä
- ▶ FTF, First To Find, kätkön ensimmäinen löytäjä
- ▶ Jästi, kätköilystä tietämätön ohikulkija

# Aloittaminen

- ▶ Tunnusten luominen  
<http://www.geocaching.com> sivulle
- ▶ Kätkökuvauksen lukeminen ja koordinaatit
- ▶ Kätkön etsiminen maastosta
- ▶ Kätkön loggaus purkkiin
- ▶ Kätkön loggaus <http://www.geocaching.com> sivulle
- ▶ Toistetaan haluttaessa kohdasta 2 😊

# Kätkön piilottaminen

- ▶ Periaatteessa kuka tahansa voi piilottaa kätkön
  - Huoltovastuu!
  - Yksityisellä alueella tai luonnonpuistossa/–suojelualueella tarvitaan lupa/ilmoitus maanomistajalle
  - Ei saa olla liian lähellä toista kätköä (161 metriä)
  - Kätkö tarvitsee hyväksynnän ennen kuin se julkaistaan nettisivulla

# Kysymyksiä?

- ▶ Jäikö kysyttävää?

# Onnea etsintään!

- ▶ Sitä välillä tarvitaan 😊